INTERVALLI

- Sibelius-Akatemian kirjasto
- IAML Dublin 2011
- Torjuttu musiikki
- Vinyylibaari

Nro 3
2011

Intervalli

Musiikkikirjastoalan aikakausjulkaisu
ISSN 1796-7392
24. vuosikerta
Julkaisija Suomen musiikkikirjastoyhdistys ry
www.kaapeli.fi/~musakir
musakir@kaapeli.fi

...

Päätoimittaja
Heikki Poroila
Tikkurilan kirjasto, Lummetie 4, 01300 Vantaa
Puhelin 09-8932 2201, heikki.poroila@gmail.com

...

Intervalli-lehti julkaistaan vuonna 2011 neljänä PDF-muotoisena verkkolehtenä.
Lehti on maksutta kiinnostuneiden luettavissa ja ladattavissa julkaisijan verkkosivuilta.
Lehdestä saa valmistaa paperikopioita yksityiseen käyttöön sekä kirjastoissa
tavanomaiseen lukusali- ja lainauskäyttöön. Lehden kopioiden myyminen on kiellettyä.
Lehdessä julkaistava aineisto on pääosin tekijänoikeuden suojaamaa.

...

Intervalli 3/2011

3 ▪ Heikki Poroila *Musiikin arvosta*
4 ▪ Ilja Vesterinen: *Helsinkiläinen Dublinissa*
7 ▪ Maaria Harviainen: *Oppilaitoskirjastot Dublinissa*
8 ▪ Heikki Poroila *Vinyylibaarista digitaaliseen verkkojakeluun*
14 ▪ Irmeli Koskimies *Sibelius-Akatemian kirjasto. Nyt. Musiikkitalossa!*
21 ▪ Heikki Poroila: *Torjuttu musiikki, torjuttu aihe*
25 ▪ Abstract in English

...

Lehdessä olevat valokuvat Heikki Poroila, ellei toisin ole merkitty.

Musiikin arvosta

Miten helppoa onkaan törmätä täysin vastakkaisiin tulkintoihin musiikin arvosta. Monille siinä on kysymys vain hintalapusta, jonka voi liimata tuotteen kylkeen. Rolando Villazón on varmasti hieno laulaja, mutta kun pääsylippu hänen konserttiinsa uudessa Musiikkitalossa maksaa halvimmillaan 79 euroa ja halutessaan on saanut pulittaa myös 199 euroa vähän paremmasta paikasta, kuulee musiikin sijasta vain konserttiteollisuuden kassakoneen hyrinää.

Tai kun Euroopan unioni siunaa levyteollisuuden raivoisasti lobbaaman äänitteiden suoja-ajan pidennyksen vastoin kaikkien asiantuntijoiden perusteellisia selvityksiä ja varoituksia ratkaisun haitallisuudesta niin luovuudelle kuin musiikin saatavuudellekin. Voiko ratkaisussa kuulla muuta kuin EMI:n ja kumppaneiden talousosastojen jääkylmien juristiekonomien kilistelevän laseissaan kallista shampanjaa sen kunniaksi, että taas voidaan jatkaa 20 lisävuotta The Beatles -yhtyeen ja muiden kultamuna-artistien hengentuotteiden myymistä tuhti hintalappu kyljessään?

Hintalappujen musiikkimaailmaa on ehkä mahdoton välttää tai kumota, tuntui se kuinka loukkaavalta ja raivostuttavalta tahansa. Mutta musiikin todellisten arvojen rinnalla tuo rahan valtakunta on merkityksetön sivuseikka. Minulla on tänä syksynä ollut asiasta hyvin omakohtaistakin kokemusta.

Viikko sen jälkeen, kun olin palannut neljän viikon kesälomalta työpaikalle, iski ties mistä syystä jonkinlainen myöhästynyt stressireaktio. Väsytti, henkeä ahdisti, ruoka ei maistunut, oli vaan huono olo. Vaikka nautin myös lääketieteen saavutusten avusta, tärkeimmäksi avuksi osoittautui musiikki. Olen istunut tuntikausia kitara käsissä tuottaen mielialaa parantavaa musiikkia (muun perheen mielestä kylläkin itseäni pahasti toistaen). Olen myös pitkästä aikaa kuunnellut musiikkia kuulokkeilla työmatkoilla, jotka ovat tuntuneet tavallistakin ikävämmiltä.

Kaikkein arvokkain kokemus oli kuitenkin täysin intuitiivisesti YouTubesta etsimäni ja löytämäni Leonard Bernsteinin johtama tulkinta Mozartin *Ave verum corpus* -teoksesta. En tiedä, miksi päädyin juuri siihen, muitakin olisi ollut tarjolla ja juuri tätä käsittämättömän kauneuden ja sulouden tiivistymää olen kuunnellut monena eri versiona levyltä. Ensimmäistä kertaa kuitenkin seurasin Bernsteinin täydellistä keskittymistä musiikkiin, jonka hän esittäjien tavoin osasi varmasti ulkoa pienintäkin nyanssia myöten.

Tunsin siinä Bernsteinia katsoessani ja musiikin tulviessa tietokoneen low-fi-kaiuttimista, kuinka ahdistunut mieleni keveni ja puhdistui samaan tahtiin kun kyynelnestettä alkoi tihkua silmäkulmistani. Sillä hetkellä tajusin, että selviän kyllä, minullahan on tämä kaikki ihanuus, maailman suurin aarre ulottuvillani.

Heikki Poroila

■ IAML:n vuotuinen tapaaminen oli tänä vuonna Irlannin Dublinissa. Mukana oli kohtuullisen mittava suomalaistenkin delegaatio eli puolisen tusinaa kollegaa erilaisista musiikkikirjastoista. Valitettavasti saimme tiristetyksi matkamuistoja vain kahdelta osallistujalta, mutta lisää tunnelmia ja kuvia voi käydä katsastamassa vaikka Ingemar Johanssonin erinomaiselta sivustolta. (http://www.abc.se/~m9062/IAMLDublin/index.html) ■ I

Helsinkiläinen Dublinissa

Ilja Vesterinen

Dublinin konferenssin esityksiä yhdisti pääpiirteissään kaksi asiaa, koskivatpa ne sitten tieteellisiä tai yleisiä kirjastoja: pohdinta fyysisten kokoelmien tulevaisuudesta ja laadukkaan palvelun tarjoamisesta olosuhteissa, joissa kulttuurialalta leikataan resursseja. Voidaanko verkkoaineistoilla ja -palveluilla tehostaa toimintaa laadusta tinkimättä? Mikä on fyysisten kokoelmien ja erityisesti musiikkiäänitteiden tulevaisuus kirjastoissa? Millaisia musiikkipalveluita tulevaisuuden kirjastokävijä haluaa? Viisasten kiven sijaan konferenssi tarjosi kokemuksia, keskustelua ja joitain konkreettisiakin ehdotuksia. Seurasin Dublinin puheenvuoroja Kirjasto 10:n ja tulevan keskustakirjaston musiikkipalvelujen kehittämisen näkökulmasta.

Kokoelmien tulevaisuus

Johan Mijs Flanderin yleisestä kirjastosta pohti yleisten musiikkikirjastojen tulevaisuuden kannalta kenties suurinta kysymystä: mikä on musiikkitallenteiden rooli kirjastossa musiikin kuluttamisen muuttaessa muotoaan? Mijs esitteli erilaisia eurooppalaisten kirjastojen tarjoamia musiikin verkkokuuntelupalveluja, jotka on toteutettu paikallisilla sopimuksilla levy-yhtiöiden kanssa. Vaikka samantyyppisiä kaupallisia palveluita on jo tarjolla ja kehitteillä, muistutti Mijs kirjastojen tehtävästä tarjota musiikkia laaja-alaisesti koko asiakaskunnalleen. Elleivät kirjastot tarjoa maksutonta, asianmukaisesti kuvailtua ja kehitettyä kokoelmaa verkossa, kuka muukaan sen tekisi? Eväiksi Mijs suosittelee asiantuntevaa ja musiikkibisnestä tuntevaa kumppania, streaming-teknologiaa, kykyä tehdä kompromisseja, ja asiakaslähtöistä asennetta jossa tulisi yhdistää verkon ja kirjaston hyvät puolet. Lyhyesti se tarkoittaa Deweyn luokitusta intuitiivisempaa tapaa järjestää kokoelma tarjoten samalla lisäarvoa sisällöille.

David Day Utahin yliopistosta pohti kokoelmien merkitystä asiakkaiden ja materiaalin siirtyessä yhä laajemmin verkkoon. Fyysiset erikoiskokoelmat ovat hyvä esimerkki perinteisten kokoelmien relevanssista. Käsikirjoitukset sekä epäviralliset ja harvinaiset tallenteet ovat kuitenkin kysyttyjä enemmän opiskelijoiden ja tutkijoiden keskuudessa kuin yleisen kirjaston käyttäjien. Kuitenkin esimerkiksi Kirjasto 10:n Love Records – vinyylikokoelma on hyvä esimerkki populaarista erikoiskokoelmasta, joka herättää yleistä mielenkiintoa.

Musiikkikokoelmiin kohdistuu paineita kun kirjastoja yhdistetään ja toimintaa tehostetaan. **Russel Burke** Lontoon yliopistosta osoitti esityksellään että itsenäisten musiikkikokoelmien integroimisesta suurempaan kokonaisuuteen voi olla paljon hyötyä kaikille osapuolille. Royal Hollowayn musiikkikirjaston kokoelmat siirrettiin kokonaisuudessaan kokoelmaltaan laaja-alaisempaan Founder's-taidekirjastoon. Samalla kokoelman luokitus vaihdettiin ja kokoelmasta poistettiin yhdistämisen myötä syntyneet kaksoiskappaleet. Integraatio toi kirjastolle uusia asiakkaita, järkeisti kokoelmaa ja lisäsi paljon kaivattuja opiskelutiloja. Burke painotti huolellisen suunnittelun, benchmarkingin ja läpinäkyvyyden ja asiakaskontaktin säilyttämistä hyvinä eväinä kokoelman muuttamiseen.

Uusia tapoja kuunnella, etsiä ja löytää

Fyysisen kokoelman houkuttelevuutta voi lisätä tekemällä siitä helpommin lähestyttävän. **Roy Stanley** Dublinin yliopistosta esitteli eri sektoreiden kirjastojen ja arkistojen yhteistyötä kehittävän PAL-projektin musiikkiosion, jossa esimerkiksi yleisen kirjaston asiakkaille tarjotaan mahdollisuus käyttää myös tieteellisiä kirjastoja ja arkistoja. Projekti kattaa koko Irlannin. Käytännössä kirjastojen yhteistyötä ja kokoelmien saatavuutta parannetaan yhteisellä tietokannalla ja kokoelmien markkinoinnilla niin verkossa kuin projektiin kuuluvissa kirjastoissa ja arkistoissa. Kyseessä ei siis ole logistista yhteistyötä tekevä kirjastokimppa, vaan tarkoitus madaltaa kynnystä eri kirjastojen ja arkistojen kokoelmien käyttöön.

Toisenlaista löytämisen iloa tarjosivat hollantilaiset **Mendel Broekhuijsen** Eindhovenin teknillisestä yliopistosta ja **Joep Kalthoff** Amsterdamin yleisestä kirjastosta. Koekäytössä olevissa projekteissa etsitään uusia tapoja esitellä musiikkia asiakkaille kirjastotilassa. Broekhuijsenin kehittämän Opus 4 -palvelun avulla käyttäjä voi etsiä mieleistään musiikkia yli genrerajojen. Palvelu perustuu kappaleiden analysointiin signaalitasolla, ei siis perinteisesti esimerkiksi tyylin tai aikakauden mukaan. Asiakkaalle lainataan kannettava laite jolla ohjelmaa ohjataan etsimään omaan makuun tai tunnetilaan sopivaa musiikkia. Kyseessä on siis täysi vastakohta ja mielenkiintoinen vaihtoehto kirjastomaiselle, tarkalle ja tehokkaalle tiedonhaulle.

Kalthoffin Soundclouds-projekti liittyy myös uusiin tapoihin esitellä ja löytää musiikkia. Käyttäjä voi halutessaan luoda kirjastossa oleskellessaan ympärilleen "äänipilven" joka lähettää paitsi parhaillaan kuuntelussa olevaa musiikkia, myös tietoa käyttäjän musiikkimieltymyksistä. Muut kirjaston käyttäjät voivat kuunnella näitä "kanavia" ja halutessaan selailla tarkemmin käyttäjien musiikkimakua langattomien laitteiden kuten matkapuhelimien avulla. Kyseessä on siis eräänlainen Last.fm-sovellus fyysisessä tilassa. Soundclouds ei ehkä sovellu kaikista ujoimmille, tai kenties juuri heille – palvelun avulla on helppo tutustua paitsi uuteen musiikkiin, myös uusiin ihmisiin.

Perinteisesti kirjasto on keskittynyt tarjoamaan asiakkailleen musiikkitallenteita, mutta elävä musiikki tuntuu rantautuvan yhä voimakkaammin myös kirjastotilaan. **Priscilla Winling** Strasbourgin yleisestä kirjastosta esitteli "elävää kokoelmaa", kirjastossa esiintyviä paikallisia muusikoita aina rockista chansoniin. Sekä esiintyjiin että laitteistoon on panostettu ja kirjastoon rakennettu esiintymistila on viikoittain täynnä innokkaita kuulijoita. Poikkeukselliseksi Strasbourgin kirjaston toiminnan tekee sen volyymi ja budjetointi, joka mahdollistaa kunnon esiintymispalkkiot.

Ammattitaitoinen kuvailu ja tietopalvelu ovat ydinosaamista

Amelie Roper (London Royal Academy of music) pohti kirjastotyöntekijöiden koulutusta ja sen relevanssia sekä kehittämistä musiikkikirjastotyön kannalta. Ammattitaitoisen tietopalvelun kannalta pelkät tiedonhaku- ja luettelointitaidot tai sisällöntuntemus eivät riitä, vaan musiikkikirjastossa työskenteleviltä vaaditaan molempia. Tarjottu koulutus ei aina vastaa työelämän tarpeita, ja IAML:n koulutuskomitea on pyrkinyt 1990-luvulta asti kehittämään sitä yhteistyössä opetuksen tarjoajien ja työelämän kanssa musiikkikirjastotyön näkökulmasta.

Ammattitaitoisesti kuvailtu kokoelma on yksi kirjaston vahvuuksista internetin näennäisen helppohakuista linkkiviidakkoa vastaan. Pelkät kuvailutiedot eivät kuitenkaan riitä mikäli tiedonhakuohjelmisto ei osaa hyö-

dyntää niitä käyttäjäystävällisesti ja tehokkaasti. Musiikin kuvailuun ja tiedonhakuun liittyä omia erityispiirteitään, eivätkä kaikki ”uuden sukupolven” hakukoneet ja tekniikat ota niitä huomioon. **Laura Snyder** Albertan yliopistosta vertaili erilaisia käyttöliittymiä musiikin tiedonhaun näkökulmasta. Johtopäätöksenä hän kannusti musiikin tiedonhaun parissa työskenteleviä vaikuttamaan tuotekehitykseen ja kertomaan tarpeistaan uusia aineistohaun käyttöliittymiä hankittaessa ja suunniteltaessa.

Yleisessäkin kirjastossa joutuu usein tilanteeseen jossa organisaation omasta tietokannasta ei löydy asiakkaan etsimää tietoa. Näin on erityisesti tieteellisten artikkelien kanssa, ja mahdollisimman kattavan tiedonhaun kannalta vaihtoehtoisten tiedonlähteiden tunteminen on tärkeää. **Clemense Gresser** Cambridgen yliopistosta vertaili musiikkiin keskittyneitä tietokantoja bibliografioina ja osoitti, ettei musiikille ole olemassa yhtä ylivertaista tietokantaa, vaan on tärkeää osata käyttää niitä yhdessä. Tässä ovat apuna erilaiset syvää verkkoa luotaavat yleistietokannat, esimerkiksi Music Index ja RILM ovat käytettävissä Ebscon kautta. Myös IAML suunnittelee yhteistietokantaa joka yhdistäisi kaikkien jäsenorganisaatioiden tietokannat. On siis tärkeää tuntea eri lähteiden bibliografiset vahvuudet ja heikkoudet sekä tiedottaa niistä asiakkaille sekä henkilökunnalle.

Dublinin konferenssin aiheet olivat tuttuja musiikkikirjastojen kehitystä seuraaville. Musiikkikirjastot asiakkaineen elävät keskellä koko musiikkimaailmaa koskevaa muutosta. Mistään ajelehtimisesta ei kuitenkaan ole kyse, siitä pitävät huolen paikallisten innovaatioiden lisäksi IAML:n useat kansainväliset erikoistyöryhmät ja tulevaisuutta luotaavat projektit.

Boyne-joen mutkassa sijaitseva Brú na Bóinnen valtava esihistoriallisten kohteiden vaikuttava alue. (Kuva Ilja Vesterinen)

Dublinin kokouksen tapahtumapaikka Trinity College (Kuva virallisilta kokouksen sivuilta, kuvaaja ei tiedossa)

Oppilaitoskirjastot Dublinissa

Maaria Harviainen

Music teaching institutions –jaoston sessioissa oli luentoja mm. Norjan Musiikkiakatemiasta ja Lontoon Kuninkaallisesta Musiikkiakatemiasta. Norjan Musiikkiakatemian musiikkikasvatuksen professori **Harald Jörgensen** puhui Norjan musiikkiakatemian ja yleensä musiikkikorkeakoulujen tutkimuksen puolesta, joka hänen mukaansa on nousemassa arvostetuksi alueeksi varsinaisten yliopistojen musiikintutkimusten rinnalle. Musiikkikorkeakouluissa tehtävää tutkimusta ei ole pidetty kokonaistutkimisen arvoisena tai sitä, tutkimusta tutkimuksesta, ei ole ollut paljoa edes olemassa. Monia muita puolia musiikkikorkeakoulujen elämästä on kyllä selvitetty, mutta tutkimuksesta tehdyt selvitykset tai analyysit ovat loistaneet poissaolollaan.

Norjan musiikkiakatemian kirjastonjohtaja **Tone Elofsson** kertoi esityksessään ANMA:n (Association of Nordic Music Academies) tapaamisesta, jossa myös pohjoismaiset musiikkikorkeakoulukirjastot järjestivät yhteisen kokoontumisen. Tämä ANMAn kokous pidettiin viime helmikuussa Oslon Musiikkiakatemiassa. ANMAn osanottajat koostuvat yleensä vararehtoreista ja muusta hallintoväestä, mutta tällä kertaa myös kirjastoväkeä oli kutsuttu mukaan teemalla "The library in the music academy of tomorrow - the role, challenges and possibilities". Tone Elofsson itse puhui ANMAssa teemasta "User education and user interaction". Siis käyttäjäkoulutuksesta ja käyttäjän sekä henkilökunnan tiiviimmästä vuorovaikutuksesta. ANMA:n tapaamisia järjestetään joka vuosi ja kukin Pohjoismaa on vuorotellut järjestelyvastuussa. Pohjoismainen musiikkikorkeakoulujen kirjastojen väki puolestaan tapaa toisiaan joka toinen vuosi samaan tapaan vuorotellen eri pohjoismaissa.

Pamela Thompson mietiskeli lämpimällä huumorilla höystetyssä puheenvuorossaan sitä, miten pienet konservatoriokirjastot joutuvat tarjoamaan asiakkailleen samoja palveluita ja toimintoja kuin isotkin kirjastot paljon pienemmällä henkilökunnalla ja budjetilla. Tämä asetelma vaatii ja tarkoittaa tiettyä tasapainoilua laadun, määrän, palveluiden, kokoelmien säilyttämisen ja kaaoksen välttämisen välillä. Miten voisivat menneet kokemukset opettaa meitä kehittämään tulevia haasteitamme, pohdiskeli Pamela Thompson.

Music teaching institutions –jaoston kokoontumisessa järjestettiin myös henkilövaalit. Jaoston puheenjohtajana on toiminut tähän asti **Pia Shekhter** Göteborgista ja nyt vetovastuu siirtyi Brysseliin **Johan Eckeloolle**. Paljolti Pia Shekhterin ansiosta jaostossa ovat olleet viime vuosina esillä pohjoismaisten musiikkikorkeakoulukirjastojen asiat.

Vinyylibaarista digitaaliseen verkkojakeluun

Heikki Poroila

■ Kirjastojen digitointirintamalla on lopultakin alkanut tapahtua. Asiakkaiden digitointitarpeisiin on jo tartuttu monessa kirjastossa, mutta myös kirjastojen omat kokoelmat alkavat olla suunnitelmissa ja jopa työn alla – ainakin sen verran, kuin tekijänoikeuslainsäädäntö sallii. Tätä juttukokonaisuutta varten antoivat ammatillista tietoapuaan mm. Lassi Kokkonen, Petri Hellgren ja Urpo Nylander Kirjasto 10:stä sekä Perttu Rasi Tampereen Hervannan kirjastosta. ■

Kympin Vinyylibaari

Näky on nykykirjastossa outo: kaksi hyvänlaatuista levysoitinta erikoisvalmisteisessa räkissä, kyljessään LP-levyjä ja kaksi sisään upotettua kasettidekin näköistä laitetta. Kokonaisuuden nimi on *Vinyylibaari*, joka sijaitsee Helsingin Kirjasto 10:n rauhallisessa takasalissa.

Vinyylibaari on lyhyesti ilmaisten paikka, jossa kirjaston asiakas voi muuntaa äänilevyn tai -kasetin CD-levyksi tai c-kasetiksi. Asianharrastajalle tämä ei ehkä kuulosta erityisen järisyttävältä, tätähän me olemme tehneet kotioloissa jo pari vuosikymmentä. Mutta Vinyylibaaria ei olekaan tarkoitettu aktiiviharrastajille vaan niille, joilla ei ole osaamista, motivaatiota tai rahaa omaan laitteistoon. Vinyylibaarin palvelut on tarkoi-

tettu kenelle hyvänsä, jolla on vanha vinyylilevy tai kasettinauha, jolta pitäisi saada jotain aarteita pelastetuksi digitaaliseen nykymaailmaan. Tiukan paikan tullen voidaan yrittää jopa kelanauhojen pelastamista.

Tarvetta riittää enemmän äkkiseltään tulee ajatelleeksi. Tuhannet albumit on aikoinaan julkaistu vain vinyylinä tai kasettina, eikä virallisesta CD-julkaisusta ole useimpien kohdalla mitään toivoa nyt tai tulevaisuudessa. Päälle tulevat ne lukemattomat omien juttujen äänitykset, joita ihmiset erilaisilla laitteilla ovat ainakin omaksi ilokseen tehneet menneinä vuosikymmeninä.

Vinyylibaarissa homma on pyritty tekemään niin helpoksi kuin mahdollista. Laitteet ovat yksinkertaisia, ohjeet ovat selkeät ja lopputuote – kasetti tai CD – syntyy vähillä toimilla. Vain aikaa on varattava, sillä digitointi tapahtuu reaaliaikaisesti. Tunnin älppärin digitointiin menee se tunti.

Urpo Nylanderin valitsema tekninen järjestelmä koostuu kahdesta lujatekoisesta Technicsin DJ-levysoittimesta (Shuren 44-7 pick upeilla) ja kahdesta Tascamin tallentimesta eli kaksi asiakasta voi kerrallaan olla tositoimissa. Levysoittimet ovat hyvälaatuisia, vaikka eivät ehkä aivan kultakorvahifistien vaatimuksia täytäkään. Digitointi tapahtuu parilla napin painalluksella, näillä laitteilla ei editoita (sitäkin voi harrastaa Kympin studiossa, jos aikaa, intoa ja osaamista riittää). Jos omia poltettavia CD-aihioita ei tullut mukaan, sellaisen saa pientä maksua vastaan kirjastosta. Tascam voi olla kranttu kaikkein huonolaatuisimpien aihioiden kanssa, joten kirjaston levyjen käyttäminen on hyvä ratkaisu.

Laitteet ovat toimineet hyvin, eikä varsinaista digitointia ole tarvinnut hirveästi neuvoa. Paljon muuta kysyttävää asiakkailla kyllä on, joten Vinyylibaari ei käytännössä toimi aivan omillaan, vaikka lähtökohtana onkin itsepalvelu. Käyttäjiä on ollut käytännössä päivittäin, joskus vähän enemmänkin. Varsinaista ruuhkaa ei ole vielä ehtinyt syntyä. Se ei ole huono asia, kun kyse on digitoinnin tyyppisestä puuhasta.

Kympissä ei ole toistaiseksi sen kummemmin kerätty tietoa siitä, mitä asiakkaat tulevat Vinyylibaariin digitoimaan. Havaintojen mukaan tavaraa on ollut Francis Goyasta joululevyihin – ei siis mitään keräilyharvinaisuuksia vaan muista syistä ihmisille tärkeitä levyjä. Jatkossa on harkinnassa asiakkaiden täytettäväksi jätet-

tävä yksinkertainen tiedonkeruulomake, jonka avulla voitaisiin saada sekä yleiskuvaa että yksityiskohtaisia tietoja siitä, mihin kaikkeen digitoinnin mahdollisuutta käytännössä tarvitaan.

Palveluun liittyvät tekijänoikeudelliset puolet eivät ole ainakaan toistaiseksi häirinneet sen paremmin asiakkaita kuin kirjastoakaan. Lähtökohtana on tekijänoikeuslain 12§, jonka mukaan jokainen saa valmistaa yksityiseen käyttöönsä muutaman kopion mistä hyvänsä musiikkijulkaisusta. Kirjaston henkilökunta ei saakaan osallistua varsinaiseen digitointiin, kirjasto vain tarjoaa teknisiä laitteita ja niiden käyttöohjeita. Varsinaisen kopioinnin – omasta tai kirjaston lähteestä – tekevät asiakkaat itse. Näin tulee lain kirjain tarkasti noudatetuksi, eikä levy-yhtiöiden edunvalvojien puolelta ainakaan vielä olekaan kuulunut valituksia. Ei tietysti pitäisikään, tässähän vain kansalaiset käyttävät hyväksi lain heille tarjoamaan mahdollisuutta.

Samainen tekijänoikeuslaki sallii maakuntakirjastojen valmistaa turvakopioita uhanalaisesta aineistosta – kuten vinyylilevyistä –, mutta kieltää näiden turvakopioiden lainaamisen asiakkaille hauraan originaalin sijasta. Tätä järjetöntä ratkaisua voidaan asiallisesti ottaen helpottaa sillä, että kansalainen tulee Vinyylibaariin tai johonkin muuhun vastaavaan paikkaan ja tekee sen ”turvakopion” itse. Hankalampaa, mutta toimii se näinkin.

Helsingissä ei ole ainakaan toistaiseksi konkreettisia suunnitelmia palvelun laajentamisesta muihin kirjastoyksiköihin. Yksinkertaisimmillaan tarvittava laitteisto ei ole monenkaan tonnin hintainen, mutta jos halutaan Vinyylibaarin kaltaista helppoutta ja tarkoituksenmukaisia kalusteita, ihan ilman rahaa homma ei oikein etene. Myöskään tallennuslaitteiden saanti ei ole tiettävästi ollut käytännössä ihan niin helppoa kuin voisi toivoa.

Miksi Vinyylibaarissa ei ole tarjolla mahdollisuutta siirtää digitoituja sisältöjä esimerkiksi muistitikulle? Vastaus on selvä: palvelu haluttiin pitää teknisesti yksinkertaisena ja käytännössä se tarkoitti toimimista ilman tietokoneita. Jokainen CD-levyn Vinyylibaarissa itselleen tekevä voi toki käsitellä digitoituja sisältöjä omien tarpeidensa mukaan, joten mistään ongelmasta ei ole kysymys. Vinyylibaarin tarkoituksenahan on tarjota mahdollisuus käyttöformaatin siirtoon ja se toteutuu nykyisellä laitteistolla mainiosti.

Mitä kaikkea sitten voi digitoida? Käytännössä mikä tahansa c-kasetti ja modernilla levysoittimella toistuva äänilevy voi olla lähteenä. Myös kelanauhuri voidaan kytkeä järjestelmään, kunhan asiakkaalla on kelanauhurista informaation siirtävä johto olemassa. Tämä voi olla kompastuskivi, joka ratkeaa ehkä vain suhteellisen hintavia erikoispalveluita tarjoavissa kaupallisissa vaihtoehdoissa.

Kirjaston omat LP-kokoelmat ovat luonnollisesti tarjolla. Kympissä on paikan päällä pienehkö kokoelma, mutta esimerkiksi HelMet-musiikkivarastossa on lisää yli 11.000 nimekettä – ja kasetit siihen päälle.

Myös videokasettien siirtäminen DVD-muotoon on nykyään mahdollista aika monessakin kirjastossa. Esimerkiksi Helsingin Lasipalatsin Kohtaamispaikassa on kolme helppokäyttöistä VHS-DVD –laitetta, eikä itsepalvelu maksa mitään.

Tässä autenttisessa tilanteessa neuvotellaan kirjaston mahdollisuuksista auttaa siirtämään 1950-luvun nauhurilla talteen otettuja muistoja moderniin muotoon. Tilanne näytti hankalalta, mutta kyllä apuakin luvattiin tarjota.

Myös Tampereella on ehditty pitkälle, samoin Jyväskylässä

Muuallakin on toimeen tartuttu. Tampereella on palveluita testattu Hervannan kirjastossa, jonne on hankittu laitteet LP-levyjen digitoimiseksi. Myös c-kasetteja voi digitoida systeemillä, jossa vanha kasettinauhuri on kytketty tietokoneeseen. Tämä mahdollisuus on myös Sampolan kirjastossa.

Hervannassa on käytössä **Ion Audion** laite (ks. kuva alla), jolla voi tallentaa vinyylilevyjen sisällön suoraan CD-levylle tai vaihtoehtoisesti ohjata se tietokoneelle ja sitä kautta siirtää musiikkia vaikka suoraan mp3-formaattiin. Laitteet ovat tietotorin asiakastyöaseman yhteydessä, mitään erillistä kojua tai huonetta ei ole pidetty tarpeellisena. Asiakas voi varata työaseman samalla tavalla kuin muitakin palveluita. Tietotorin mediasihteerit opastavat tarpeen mukaan, mutta viime kädessä kysymys on siellä itsepalvelulaitteistosta.

Hervannassa on mahdollista myös kopioida VHS-nauhoja DVD-levylle, ja tämä palvelu on ollut tarjolla pidempäänkin kuin vinyylien digitointi. Sanantyyppisiä laitteita on Tampereella muissakin kirjastopisteissä, kuten Sampolassa ja Metsossa, koska palvelu on ollut niin suosittua. Asiakkailta on tullut kiitosta, joten suunnitelmissa on ryhtyä tarjoamaan myös videoiden editointityöasemia Sampolan ja Hervannan kirjastoissa.

Jyväskylän musiikkiosastolla on tarjolla digitointistudio. Käyttäjät voivat tuoda mukanaan oman tallentavan CD- tai DVD-levyn, muistitikun tai ulkoisen muistiaseman, mutta kirjasto tarjoaa tallenteita myös omakustannushintaan. Tilan voi varata 1-4 tunniksi kerrallaan ja ensikertalaisille on tarjolla opastusta laitteiden käyttöön.

Studiossa voi muuttaa LP-levyjä, C-kasetteja ja VHS-videoita digitaaliseen muotoon, muokata kuvia, ääntä ja musiikkia, skannata tekstiä, paperikuvia, dioja, negatiiveja ja negatiivifilmejä, polttaa työt CD- tai DVD-levyille tai tallentaa työt muistitikulle tai omalle ulkoiselle siirrettävälle kovalevylle.

Laitteisto käsittää mm. seuraavaa: Internet-työasema (Hpz200), LP-soitin (ProJect Debut III USB), kasettinauhuri (Yamaha KX-393), DVD-VHS-yhdistelmälaite (Panasonic NV-VP3), skanneri (Epson Perfection V500 Photo), mikrofoni (Logitech Analog Desktop Microphone), kuulokkeet (AKG K530, jonka saa musiikkiosaston neuvontapisteestä), DVD-VHS-yhdistelmälaite (LG RCT 689H) ja televisio (Grundig 4000C).

Ohjelmistopuolella on Jyväskylässä tarjolla kuvankäsittelyohjelma Adobe Photoshop Elements 6, äänieditointiohjelma Audacity 1.3 Beta, videonmuokkausohjelma Cyberlink PowerDirector sekä tasoa suurempien kuvien skannausohjelma Arcsoft Scan-n-stitch Deluxe.

Monissa muissakin suomalaisissa kirjastoissa ollaan halukkaita samantyyppisiin palveluihin ja joissakin studiopalveluita on ollut jo pitkään, kuten Espoon Sellossa. Vuonna 2012 tilanne saattaa jo olla sellainen, että tallenteiden digitointilaitteet ovat arkipäivää ainakin isommissa kirjastoissa. Tätä kaikkea voidaan pitää erittäin myönteisenä kehityksenä, jonka kaltaista ei musiikkiosastoilla juurikaan ole nähty sitten 1980-luvun.

Digitoimalla turvaan ja vapaaseen jakeluun

Helsingin kaupunginkirjastossa toteutettiin vuonna 2006 opetusministeriön avustuksella pilottiprojekti, jonka puitteissa digitoitiin tekijänoikeudellisesti vapaata musiikkia HelMet-kirjaston kautta jaettavaksi (katso tarkemmin osoitteesta http://www.lib.hel.fi/fi-FI/musiikkisivut/digimusa/). Projektin aikana digitoitiin muutamia kymmeniä vinyylialbumeja ja kun projekti päättyi, päättyi myös äänitteiden digitointi.

Nyt on aiheen pariin taas palattu. Yksinkertainen digitointilaitteisto on siirretty Tikkurilaan, missä sijaitsee seudun yhteinen musiikkivarasto. Ajatuksena on ryhtyä pikkuhiljaa siirtämään digitaaliseen muotoon sellaisia äänitteitä, joita tekijänoikeuden puolesta voidaan vapaasti levittää. Tässä mielessä jatketaan suoraan sitä työtä, jonka **Mikko Ikkalan** käytännössä toteuttama vuoden 2006 projekti aloitti. Henkilöresurssit ovat vähäiset, mutta ajan kanssa syntynee sentään jotain jälkeä.

Helsingin kaupunginkirjasto on myös päättänyt ostaa palvelintilaa **Soundcloud**-palvelusta, jonka kautta digitoitava vapaa musiikki ja muu mahdollinen aineisto on tarkoitus verkossa jakaa. Soundcloudin toimintaa testataan parhaillaan, eikä sinne ihan vielä pääse kokeilemaan HelMet-kirjaston tuottamalla aineistolla, mutta muuten voi palveluun toki tutustua (http://soundcloud.com/).

Mutta alustavia suunnitelmia on myös sellaisen musiikin osalta, jota ei tekijänoikeudellisista syistä voi vapaasti jakaa verkossa. Suomen tekijänoikeuslain salliman turvakopioinnin puitteissa on mahdollista digitoida sellaisia äänitteitä, joista ei ole olemassa CD-versiota tai muuta ostamalla korvattavaa versiota. Laki ei salli näin digitoitujen äänitteiden verkkojakelua, mutta niitä voi kuitenkin käyttää digitoineessa kirjastossa.

Laki on kirjoitettu siten kireästi, että turvasyistä digitoitua musiikkia voi tarjota kirjaston asiakkaille vain tähän tarkoitukseen varattujen päätteiden avulla. Tällaisella ”turvakopiopäätteellä” ei saa olla yhteyttä verkkoon, eikä siinä saa olla digitaalisen kopioinnin mahdollisuutta. Laki ei kuitenkaan estä liittämästä päätteeseen esimerkiksi analogista kasettinauhuria.

Turvasyistä tapahtuvalla digitoinnilla on monessa tapauksessa jo kiire. Vaikka toisin voisi luulla, monet kotimaiset nimet ovat jääneet vinyyliaikaan, eikä uusintajulkaisuja CD-muodossa ole näkynyt (tällaisia ovat esimerkiksi **Vanha Isäntä** ja **Cumulus**, jonka lukuisista levyistä on koottu vain yksi CD-muotoinen kokoelma). Nämä vinyylit kuluvat koko ajan toistuvassa käytössä, joten turvadigitointi on ainoa keino turvata näitten sisältöjen yleinen saatavuus. Kyllähän kotimaiset äänitteet löytyvät Kansalliskirjastosta, mutta kun sieltä ei levyjä lainata, vaihtoehtojakin tarvitaan.

Miksi juuri kirjaston homma?

Yksityiselle kansalaiselle on nykypäivänä tarjolla erilaisia teknisiä ratkaisuja, joiden avulla vanhentumassa olevien tallenneformaattien sisältö saada digitaalisesti talteen ja helpommin käytettäväksi. C-kasettien, äänilevyjen ja VHS-videokasettien siirtämiseen tarkoitetut perusvälineet eivät ole edes erityisen kalliita, mutta niiden käyttö vaatii jonkin verran teknistä paneutumista ja ennen muuta aikaa.

Useimmilla ihmisillä ei kuitenkaan ole pysyvää tarvetta tällaisille laitteille ja niiden käytölle, joten hankkimisen kynnys on varsin korkea. Siksi on erinomaisen tärkeää, että vähäisemmät formaattimuunnoksen tarpeet voidaan tyydyttää myös julkisilla palveluilla (tai kaupallisesti, jos halutaan huippulaatua ja siitä on varaa maksaa; vinyylialbumin digitointi voi maksaa jopa 50 euroa ja laadukkaat kaitafilmien siirrot vielä paljon tätäkin enemmän).

Yleiset kirjastot ovat luonteva digitointipalveluiden tarjoaja. Kirjastot ovat useimpien ihmisten ulottuvilla niin maantieteellisesti kuin muutenkin. Kynnys on valmiiksi matalalla ja kun palvelusta ei tarvitse maksaa, sitä myös käytetään. Kirjastot ovat myös niitä harvoja paikkoja, joissa vanhojen äänitteiden kokoelmia on vielä olemassa yksittäisten keräilijöiden lisäksi. Teoriassa samaa palvelua voisivat tarjota myös levydivarit, mutta ymmärrettävästi niillä ei ole halua vähentää levyjen myyntiä. Äänitteiden digitoiminen muuhun kuin yksityiseen käyttöön on myös lain näkökulmasta luvanvaraista, joten kirjastossa asia hoituu helpoimmin.

Sisältöjen digitointipalvelun tarjoaminen kirjastolle ei ole ihan ilmaista, mutta useimpien asiakkaiden tarpeisiin riittävät laitteet eivät kuitenkaan ole myöskään erityisen kalliita. Käytännössä puhutaan enemmän sadoista kuin tuhansista euroista. Itse pitäisin luonnollisena ratkaisuna, että eri tallenteiden digitointi olisi mahdollista lähitulevaisuudessa ainakin kaikissa maakuntakirjastoissa ja sen lisäksi niissä muissa isommissa kirjastoissa (kuten Espoossa ja Vantaalla), jotka eivät toimi maakuntakirjastoina.

Puhuminen kirjastoista kansakunnan muistina saavat digitoinnin ja palveluiden tarjoamisen kautta aivan uusia ulottuvuuksia. Myös tutkimuksen kannalta voi osoittautua merkitykselliseksi se, että kansalaiset digitoivat omia muistojaan ja muistiinpanojaan. Sen avulla voidaan ehkä pelastaa jälkipolville ja tutkijoille aineistoa, joka ei muuten olisi enää käytettävissä. Arkistoissahan sisältöjen digitointi on ollut arkipäivää jo pitkään, mutta aina parempi, jos sitä tehdään jo ennen arkistoon siirtoa.

Kirjastoille kysymys sisältöjen digitoinnista on elintärkeää. Vaikka kaikkea ei voi eikä tarvitse siirtää verkkomuotoon, on tulevaisuudessa merkitystä sillä, kuinka suuri osa vanhemmasta aineistosta on digitoituna verkon kautta yleisesti ulottuvilla. Kaupallisesti merkityksetön, mutta kulttuurisesti korvaamaton sisältö ei kiinnosta kaupallisia toimijoita, joten se jää kirjastojen kaltaisille laitoksille. Työmaa on valtava, mutta antoisa. Sen varaan voi rakentaa mielenkiintoista tulevaisuutta.

Tämän numeron puhujat ja kirjoittajat

Maaria Harviainen – Sibelius-Akatemian kirjasto
Petri Hellgren – Helsinki
Lassi Kokkonen - Helsinki
Irmeli Koskimies – Sibelius-Akatemian kirjasto
Urpo Nylander - Helsinki
Heikki Poroila – Vantaa
Perttu Rasi – Tampere, Hervanta
Ilja Vesterinen – Helsinki

Sibelius-Akatemian kirjasto. Nyt. Musiikkitalossa!

■ Sibelius-Akatemian kirjasto muutti kesällä Töölöstä Musiikkitaloon, sen Siba-tornin kahteen alimpaan kerrokseen. Kirjaston tilat ovat käytännöllisemmät ja uudet aukioloajat mahdollistavat joustavamman palvelun. Aineistot ja niiden käyttöperiaatteet ovat samat kuin aiemmin Töölössä, mutta niiden sijoittelu on uusi. Kirjaston ensimmäisessä kerroksessa ovat asiakaspalvelu, nuottiaineistot, kirjat, äänitteet ja kuunteluhuoneet sekä kuuntelu- ja työskentelypaikat. Uutta on myös hiljainen lukuhuone tutkijoita varten. Sinne on sijoitettu mm. hakuteokset, sanakirjat, bibliografiat, säveltäjien teosluettelot ja muu ei-lainattava kirjallisuus. Kirjasto pystyy lisäksi nyt tarjoamaan kahdelle väitöskirjaa tekevälle Sibelius-Akatemian tutkijalle tutkijanhuoneen, joka myönnetään hakemuksesta puoleksi vuodeksi kerrallaan.

Kirjaston toiminnot jatkuvat pääpiirteissään kuten aiemminkin. Tärkein tehtävä on huolehtia Sibelius-Akatemian opiskelun, opetuksen, taiteellisen toiminnan ja tutkimuksen tarvitsemasta aineistosta ja huolehtia tiedonhakuun liittyvästä opetuksesta. Kirjasto on avoin kaikille ja palvelee kaukolainakirjastona, mutta toimintamme lähtökohtana on Sibelius-Akatemian strategian antamat suuntaviivat.

Nuottien hankintaa jatketaan samassa mittakaavassa ja kirjaston arvokkaan säveltäjien koottujen teosten kokoelmaa kehitetään. Systemaattisesti kartutetun länsimaisen taidemusiikin ulkopuolelle jääviä kansanmusiikki- ja pop/jazz-kokoelmia pyritään jatkossa laajentamaan ja syventämään. Ikänsä, fyysisen kuntonsa tai kulttuurihistoriallisen kiinnostavuutensa vuoksi varastoon arkistoidut julkaisut ovat entistä laajemmin yleisön

saavutettavissa varastopyyntöjen välityksellä. Varastopyynnön voi tehdä ARSCA-tietokannassa tai kirjaston kotisivuilla.

Musiikkitalo toi muutoksia myös Sibelius-Akatemian kirjaston äänitehankintapolitiikkaan. Musiikkitalo-muuttovuoden budjetista lohkaistiin osuus sekä kansanmusiikille että jazzille. Tarkoitus on jatkossa vakiinnuttaa budjettiosuudet jokavuotisiksi. Tähän asti kyseisten genrejen pääkirjastokokoelma on karttunut lähinnä satunnaisten lahjoitusten varassa; varsinaiset kansanmusiikin ja jazzin äänitekokoelmat sijaitsivat aiemmin kyseisten osastojen osastokirjastoissa Pitäjänmäellä. Nämä kokoelmat on nyt siirretty Musiikkitaloon erillisiin oppimateriaalihuoneisiin. Kokoelmien käyttö on kuitenkin rajattu pelkästään kyseisten osastojen oppilaille ja opettajille. Tästäkin syystä pääkirjaston kansanmusiikki- ja jazz-kokoelmia on nyt tarkoitus kartuttaa ja ajantasaistaa. Ensimmäisen vuoden rahat kuluvat ymmärrettävästi lähinnä takautuviin hankintoihin.

Musiikkitalossa kirjasto tarjoaa Sibelius-Akatemian opiskelijoille ja henkilökunnalle yhden ison ja kaksi pientä kuunteluhuonetta. Kuunteluhuoneissa on mahdollista katsoa BD/DVD-videolevyjä ja kuunnella yleisimpien formaattien lisäksi SACD/CD-hybridilevyjä ja BD-audiolevyjä. Viimeksi mainitut formaatit ovat myös etusijalla kirjaston äänitehankintapolitiikassa.

Luurilliset tietokonepaikat ovat kaikille käyttäjille avoimia ja niissä voi mm. katsoa BD-videolevyjä. Kaikille avoimia kuuntelupaikkoja on kuusi kappaletta ja ne on varustettu erilaisin kuuntelu- ja kopiointimahdollisuuksin. Formaateista mukana ovat: CD, SACD, LP, MiniDisc, Dat, C-kasetti ja kelanauha. Lisäksi kirjasto tarjoaa kolme videoiden katseluun ja kopiointiin tarkoitettua luuripaikkaa. Mahdollisuus on itsepalveluna mm. kopioida video VHS:ltä tai DVD:ltä DVD:lle.

Sibelius-Akatemia uudisti kotisivunsa ja ne julkistettiin avajaispäivänä 1. syyskuuta. Samalla kaikki kirjaston uudistetut kotisivut julkistettiin vastaamaan nykyisiä käytäntöjä ja palveluita. Kirjastoon kuljetaan Sibelius-Akatemian sisäänkäynnistä, Töölönlahdenkatu 16 C, punaista siltaa pitkin ja kaartaen vasemmalle rappuset alas ensimmäiseen kerrokseen. Kirjaston aukioloajat lukukausien aikana ovat ma-to 9.30-19.00, pe 9.30-16.00, la 10.00-15.00 Muut yhteystiedot, kaikki palvelut ja tiedot kokoelmista ja tietokannoista löydät osoitteestamme http://lib.siba.fi/.

Kun sain edellä olevan Irmeli Koskimiehen tiivistelmän, heräsi kiinnostus käydä kyselemässä ja katslemassa vähän tarkemminkin. Tässä tulos kuvin ja sanoin. ■

Opiskelijoiden suuressa suosiossa oleva Agora-halli, jonka yhdeltä sivulta käy kulku kirjastoon.

Tyytyväinen musiikkikirjaston johtaja

Heikki Poroila kyseli ja Irmeli Koskimies vastasi

Sibelius-Akatemian kirjaston johtaja Irmeli Koskimies on tyytyväinen. Kirjasto muutti kesän aikana Töölönkadulta Musiikkitalon uusiin tiloihin. Samalla kun kirjaston käytössä ollut tila lisääntyi, saatiin myös palvelut kerättyä paremmin yhteen. Näköalat Töölönlahdelle hävisivät, mutta paljon muuta hyvää saatiin tilalle.

Ehdit olla 28 vuotta Töölönkadulla, miltä nyt tuntuu?

Tätä kokonaisuutta suunniteltiin 4-5 vuotta yhdessä arkkitehtien kanssa. Vaikka lopputulos on heidän tahtonsa mukainen, saimme kuitenkin vaikuttaa meille tärkeisiin asioihin. Joskus alkuvaiheissa oli suunnitelmia, että kirjasto olisi sijoitettu Kiasman puoleiseen siipeen, jossa nyt on ravintola. Se olisi ollut löytymisen kannalta parempi ratkaisu, mutta tilaa olisi ollut olennaisesti vähemmän. Tänne oli mahdollista sijoittaa myös iso varasto, joka tulee pelastamaan meidät vielä monta kertaa.

Minullahan oli Töölönkadulla tosiaan aika iso ja valoisa työhuone korkealla, mutta ei sellaisia nykyään enää suunnitella kuin ehkä pääjohtajille. Toisaalta näissä tiloissa ei ole odotettavissa, että kesällä läkähdyttäisiin kuumuuteen. Täällä on hyvä ilmanvaihto. Ja tähän myös tottuu nopeasti, että työhuoneet ovat kompaktimpia ja ulos nähdäkseen täytyy vähän kurottautua tuota valoisaa keskustilaa kohden. Kesällä kyllä otettiin pari kertaa kahvikupit käteen ja mentiin ulos aurinkoon.

Kalusteet uudistettiin kokonaan, mitään vanhaa ei saanut ottaa mukaan. Mutta laitteita ruvetaan vasta nyt uudistamaan, radikaalisti uutta tekniikkaa tai sellaista täällä ei vielä ole. Noin yleisesti ottaen kirjaston palvelut ovat pysyneet pääosin ennallaan, vain niiden ja kokoelmien sijoittelu on tietysti muuttunut.

Sellainen myönteinen muutos on tapahtunut, että vaikka täällä työhuoneet ovat vähän pieniä, meillä on nyt ensimmäisen kerran tarjota kaikille oma työpiste. Töölönkadulla henkilökuntaa saatiin lisää niin paljon, ettei kaikille riittänyt edes omaa työpöytää. Siinä suhteessa tilanne on parantunut, siitä pidettiin huoli.

On myös sanottava suoraan, että tähän kirjastoon on satsattu rahaa ja suunnittelutyötä, olemme olleet akatemian puitteissa tärkeässä asemassa. Eihän se ollut mitenkään itsestään selvää, että juuri kirjasto muuttaa tänne Musiikkitaloon. Mutta onhan kirjasto tietenkin kaikille muille tärkeä laitos ja siinä mielessä sen keskeinen sijainti on tärkeätä. Vähän ovat jotkut opettajat valittaneet, kun pitää tulla täältä asti hakemaan jotain nuottia.

Minulle ei jäänyt oikeastaan minkäänlaista ikävää sinne Töölönkadulle, niin hyvin on muutto sujunut, kiitos hyvän henkilökunnan. Kesään 2014 asti Töölönkadun tilat säilyvät akatemialle, sitten se talo muuttaa Nervanderinkadun entisiin Museoviraston tiloihin. Aikansa kutakin.

Teillä näyttää erikoistunut henkilökuntakin olevan myös asiakaspalvelussa? Miten se on sujunut?

Kyllä, meillä on toteutettu vuorojen kierto, jonka puitteissa kaikki ovat vuorollaan asiakaspalvelussa ja myös hoitavat iltavuoroja ja lauantaivuoroja. Se on toiminut ainakin toistaiseksi oikein hyvin. Sellainen bonus meillä tietenkin on, että jos haluaa konserttiin, matka ei ole pitkä. Tosin joudumme kyllä tappelemaan lipuista siinä missä muutkin, vapaalippuja ei Musiikkitalon konsertteihin ole herunut.

Sibelius-Akatemian tietopalveluneuvonnassa ovat kaikki vuorollaan. Käyntimme aikana vuorossa oli Maaria Harviainen.

Onko sinulla ollut sellainen tunne, että nyt voisit lähteä tyytyväisinä eläkkeelle?

Ei ollenkaan! Tällä hetkellä sellainen ei ole mielessä ollenkaan. Tästä muutosta olen saanut vain lisää potkua ja intoa työhön. Meillä on tavattoman hyvä maine akatemian sisällä, eikä tällä hetkellä ole oikeastaan mitään valittamista. Meillä on suuri vapaus, mutta myös vastuu.

Olen ottanut tavaksi pitää kuukausittain jokusen lomapäivän, mutta kyllä minulla on nyt virtaa riittänyt, näkymät ovat innostavia. Voin sanoa suoraan, että kirjasto elää nyt parasta aikaansa. Eikä tällaista palvelulaitosta tietenkään voi uhata mitkään isot leikkaukset, kun olemme niin tärkeitä. Teknisiä muutoksia tulee varmasti, mutta olen tulevaisen suhteen hyvin optimistinen.

Ismo Sulva luetteloi kirjaston äänitteitä. Tilaa on vähän, mutta vanhassa talossa ei kaikille ollut edes omaa työpöytää. Nyt on.

Yhteisessä työhuoneessa työskentelee kuusi ihmistä. **Ilkka Haataja** toteaa kiertelemättä, että monen työnteko samassa tilassa häiritsee, koska huoneessa ei ole mitään vaimennusta. Onneksi meteliä ei tule muista tiloista. Ja onneksi kaikki eivät ole samaan aikaan töissä ja paljon tehdään töitä luurit korvilla. Kaikilla on oma tila, mutta aika pienet.

Varasto on aivan lähellä työtiloja. Sen erikoisena ratkaisuna on olla osittain avoin, osittain suljettu. Pääosaa kokoelmasta – vanhoja lehtivuorikertoja, LP-levyjä, opinnäytteitä, kirjoja – saavat kaikki vapaasti käyttää. Kopiokonetta ei varastossa vielä ole, mutta työtiloja on muuten hyvin. Myös orkesterin nuotisto on nyt aivan muutaman metrin päässä oman oven takana. Nuotit siellä ovat kirjaston omaisuutta, mutta orkesterin hoidossa. Niihin eivät opiskelijat pääse käsiksi.

Varaston vieressä on paloturvallinen huone kirjaston melko runsaalle arkistoaineistolle, joka sisältää korvaamattoman arvokasta käsikirjoitusaineistoa ja lisäksi myös akatemian historiaan liittyvää museaalista kirjallista aineistoa. Kaikki Sibeliuksella käytössä olleet nuotit on siirretty arkistoon, samoin mm. Jussi Jalaksen Sibelius-nuotit, joita kysellään jatkuvasti. Vastikään kirjasto sai New Yorkin Laulumiehiltä lahjaksi Sibeliuksen omakätisen käsikirjoituksen laulusta *Siltavahti*.

Arkiston aineistoa on jo digitoitu (mm. kaikki Erkki Melartinin käsikirjoitukset), mutta paljon on vielä tekemättä. Tutkijoiden kannalta kirjaston arkisto on joka tapauksessa keskeisen tärkeä paikka.

Kaikkialla kirjastossa on kuuntelu- ja tutkimustyöasemia, joiden avulla voi tehdä myös tarpeellisia kopioita. Isokokoiset nuotit ovat saaneet myös asianmukaisen säilytyslaatikostonsa. Niin asiakkaiden kuin henkilökunnankin työergonomiaa parantavat suuresti nuottihyllyihin tilatut ulosvedettävät työtasot, joiden ansiosta raskaatkin kohteet on helppo hallita. Erittäin suositeltava innovaatio kaikkiin nuottikokoelmiin.

Sibelius-Akatemian kirjaston noin 25.000 CD-levyä on nyt sijoitettu vetolaatikoihin hankintajärjestykseen. CD numero 1 oli muuten Sibelius-Akatemian kvartetin Sibelius-levy. Laatikostoissa on tilaa vielä monelle tuhannelle CD-levylle. Muutenkin on hyllyihin pyritty jättämään kasvun varaa. Näistä tiloista ei nimittäin olla muuttamassa pois vähään aikaan.

Kirjaston ovelta tulevaa tervehtii palvelutiski, jossa pyritään pitämään koko ajan kaksi kirjaston työntekijää asiakkaita neuvomassa ja avustamassa. Kuvan ottamishetkellä palvelutiskillä olivat **Aino Jalkanen** ja **Erkki Nurmi**.

Kirjaston kuunteluhuoneet herättävät lähinnä kateutta. Viisikanavainen Gradient-kaiuttimin varustettu kotiteatteri ei jätä mitään toivomisen varaa, sohvakin on isoimmassa huoneessa kuin hotellin kalliista sviitistä. Käyttöoikeus on vain akatemian opiskelijoilla, opettajilla ja henkilökunnalla, valitettavasti

Yhdessä työhuoneessa askartelee suunnittelija **Erkki Nurmi** digitointiurakan parissa. Erkin mukaan tässä vaiheessa on keskitytty digitoimaan vanhoilla kela- ja DAT-nauhoilla olevia opiskelijoiden esityksiä, jotka on tarkoitus saada kaikkien käytössä olevien päätteiden avulla kuultaviksi. Kesäisen muuttoruljanssin takia monet hankkeet ovat pahasti kesken, eikä esimerkiksi kirjaston kokoelmissa olevaa tekijänoikeudellisesti vapaata musiikkia tai nuotteja ole vielä ryhdytty digitoimaan. Sekin saattaa jossain vaiheessa olla edessä.

Torjuttu musiikki – torjuttu aihe?

Heikki Poroila

Yritin tehdä tähän Intervalliin juttua sellaisista musiikillisista ilmiöistä, joita kirjastot ovat eri syistä jättäneet kokonaan hankkimatta. Olin miettinyt aihetta suhteellisen pitkään, taustalla monet kirjapuolella esiin nousseet esimerkit hanakkuudesta ja valmiudesta jättää joitakin ilmiöitä kokonaan kirjaston ulkopuolelle (esim. **Susan Ruusunen** tai **Jussi Halla-aho**). Kun sain musiikkivarastoon isokokoisen kuvakirjan norjalaisista verellä mässäilevistä hevibändeistä, rupesin vakavamminkin pohtimaan, olemmeko me musiikkikirjastoissa aidosti moniarvoisia ja suvaitsevaisia, vai näyttääkö asia siltä vain ulospäin.

Kun kirjoitan tätä juttua, yksikään kirjasto tai kollega ei ole tarttunut heittämääni kysymykseen ja tarjonnut esimerkkejä musiikista, joka olisi kokonaan tullut torjutuksi. Kukaan ei ole ottanut yhteyttä edes kysyäkseen, olenko minä itse ajatellut tarjota jotain esimerkkejä. Joudun siis tekemään jutun torjutusta musiikista käytännössä torjuttuna aiheena.

Olen päättänyt pohdiskella asiaa ääneen näin yksiselitteiseltä näyttävästä reaktiosta piittaamatta. Täydellinen hiljaisuus kun voi johtua eri syistä, enkä itse ole valmis uskomaan, ettei minkäänlaista torjuntaa käytännössä tapahtuisi. Sekin vaihtoehto on tietysti otettava mahdollisena huomioon, että musiikkia kokoelmiin valitsevat ovat kaikki sitoutuneet täydellisesti jo 1980-luvulla rakentuneeseen musiikin arvottamattomuuden paradigmaan. Jos niin on, ehkä siinäkin on silti pohtimisen aihetta.

* * *

Musiikkikokoelmamme syntyvät yleisesti ottaen tunnetulla kermanvalmistusmenetelmällä. Lähes käsittämättömän laajasta tuotannosta pyritään kuorimaan parhaat päältä, milloin milläkin menetelmällä. Menetelmä takaa, että kehutut ja näkyvyyttä saaneet uutuudet eivät todennäköisesti jää ottamatta kokoelmaan, jollei niin erikseen harkiten päätetä.

Mitä yleisiä syitä sitten on jättää jokin musiikkituote kirjaston kokoelman ulkopuolelle, kun käytännön syistä (rajallinen määräraha ja hyllytila) joka tapauksessa voidaan ottaa vain pieni siivu tarjonnasta? Perinteisesti Suomessa on hyväksytty ajatus laadunvalvonnasta aineistonvalinnassa. Sen tarkoituksena on varmistaa, ettei kokoelmaan ainakaan vahingossa oteta sellaisia julkaisuja, joita voidaan kiistatta pitää huonolaatuisina joko sisältönsä tai jakelupakettinsa takia.

Toisaalta meillä on jo 1980-luvulta lähtien ollut vallalla ajattelu, jonka mukaan musiikkia ei valinnoissa arvoteta genre-pohjaisesti. Mitään musiikin tyylilajia ei ole suljettu etukäteen kokoelman ulkopuolelle. Jos jotain julkaisua ei haluta ottaa, perusteluksi ei kelpaa yleinen viittaus tyyliin. Tällainen moniarvoisuus lienee toiminut kelvollisena lähtökohtana, koska siitä ei ole herännyt minkäänlaista keskustelua lähes kolmeenkymmeneen vuoteen. Sitä ennen asiasta kyllä kiisteltiin, välillä aika voimakkaastikin, kun **Seppo Nummen** 1950-luvulla kirjastoille tarjoilema selkeästi musiikin eri tyylilajeja arvottava kokoelmatyön malli sai haastajan **Pekka Gronowin** ajamasta suvaitsevasta ja erityisesti populaarimusiikin asemaa korostaneesta ajattelutavasta. Gronowin linja voitti, eikä sitä ole sittemmin haastettu.

On kuitenkin selvää, ettei voi olla helppoa kuoria musiikillista kermaa ilman hyvää perehtyneisyyttä. Tämä lienee suurin hiljainen ongelma musiikkikirjastoissamme; kaikkiin valintaa tekeviin yksiköihin ei kerta kaikkiaan voi riittää musiikin kaikkia tarjolla olevia lajeja tuntevia ammattilaisia. Itse asiassa on todennäköis-

tä, että myös suurimmissa yksiköissä törmätään siihen ongelmaan, ettei tämän tai tuon musiikin lajin hyvää tuntijaa löydy. Kun pääkaupunkiseudulla muutama vuosi sitten kaavailtiin täydennyslistojen tekemistä tyylilajeittain, kävi ilmi, ettei ainakaan musiikkiosastoilla tuntunut olevan yhtään ainoata gospel-asiantuntijaa. Eikä se ollut ainoa puutteellisesti hallittu laji.

Jos asiantuntemusta ei voida taata edes suuremmissa yksiköissä, tilanne tuskin on tältä osin tyydyttävä muuallakaan. Osittain ongelmaa voidaan hoitaa keskitettyjen palveluiden käytöllä. Valmiin tarjouslistan käyttäminen varmistaa, että valinnat todennäköisesti osuvat sellaisiin nimekkeisiin, jotka joku asiaa paremmin tunteva on jo kuorinut näkyville. Tiettyä sattumanvaraisuutta ei silti voi välttää, ei myöskään sitä, että kokoelmat muodostuvat valmiitten tarjouslistojen perusteella myös melko samankaltaisiksi.

Onko mitään järkevää perustetta epäillä, että yleisissä kirjastoissamme harrastettaisiin tietoista joidenkin artistien tai tyylilajien torjuntaa? Onko sellaisesta näyttöä? Onko tiedossa kuohuttavia tapauksia, joissa kirjasto olisi julkisesti todennut, ettei tätä tai tuota levyä oteta kokoelmaan sen sanojen tai musiikkityylin takia?

Pidän itse todennäköisenä, että kaikessa hiljaisuudessa harrastetaan kahdentyyppistä torjuntaa. Ensimmäinen on täysin hiljainen ja huomaamaton, koska sen perusteluna on määrärahojen tavaton niukkuus. Kun rahaa on vähän, aktiiviseen torjuntaan ei ole edes tarvetta, niin paljon haluttua jää joka tapauksessa hankkimatta. Tällä perusteella on todennäköisesti kaikissa pienemmissä kokoelmissa suuria puutteita ja aukkoja, myös sellaisten tyylilajien kohdalla, jotka eivät valitsijaa ole miellyttäneet. Tätä hiljaista torjuntaa on tarvittaessa myös helppo perustella sillä, ettei kirjastossa ole sen ja sen tyylilajin asiantuntemusta ollenkaan. Käytännössä tällaisesta torjunnasta ei voi ”jäädä kiinni”, sitä ei voi näyttää todeksi.

Toinen torjunnan laji perustuu ehkä tiedostamattomaankin arvokoodistoon, joka näkyy valintaratkaisuissa vähemmän arvokkaaksi määritellyn musiikin jäämisenä vähäiselle tai olemattomalle huomiolle. Tämän torjunnan lajin seurauksena todennäköisesti myös yksittäisissä kirjastoissa yksittäiset valitsijat tekevät harkittuja ”tätä en ainakaan ota kokoelmaan” –tyyppisiä ratkaisuja. Tätäkään torjunnan lajia ei ole helppoa havaita saati näyttää toteen. Suuremmissa kokoelmissa sen voi kuitenkin kokoelmatilastoja tarkkaan tutkimalla ja tarjontaan vertailemalla osoittaa. Näin ei liene meillä kukaan missään kuitenkaan tehnyt.

Kun asiasta on kysytty ammattikunnan näkemyksiä vuonna 1988 (julkaisuun *Jokaiselle jotain?*) ja uudelleen vuoden 2010 alussa, on mielenkiintoista vertailla tuloksia. Seuraavia poimintoja lueskellessa kannattaa koko ajan muistaa, että monet ammattilaiset sanovat suoraan nyt ja aikaisemmin, ettei heillä valintatilanteessa ole inhokkeja ollenkaan, koska musiikkia valitaan asiakkaille eikä itselle. Mutta kaikki eivät ole olleet eivätkä ole vieläkään yhtä suvaitsevia.

Vuoden 1988 inhokkeja

Matti ja Teppo, Samantha Fox, Viktor Klimenko, W.A.S.P., Stephanie, Tarja Ylitalo, Eija-Sinikka, Mel & Kim, Kusela, Sleepy Sleepers, Tapani Kansa, Enrico Canto, Ritari Ässä, Europe, Vesa-Matti Loiri, Paula Koivuniemi, Meiju Suvas, Nasse-setä, Reijo Kallio, Baccara, Five Stars, Eija Merilä, Armi & Danny, Anita Hirvonen, Kake Randelin, Francis Goya, Topi Sorsakoski, Twisted Sister, Don Johnson, Hantta Krause, Kari Salmelainen, Helka Hynninen, Heikki Kinnunen, Bruce Willis, Sigue Sigue Sputnik, Esa Saarinen, Andy McCoy ja Eini.

Vuoden 2010 inhokkeja

Smurffien levyt, Euroviisut 2009, Paris Hilton, omakustanteet, hengellinen viihde, avoin rasistisuus, Klamydia (varastelun takia), Matti Nykänen, Tony Halme, Sauli Niinistö (jos levyn tekisi), musiikillisesti ja henkisesti tyhjä populaarimusiikki, sisällöltään väkivaltainen ja räävitön hevi, räppi.

Julkilausumaton arvokoodisto väheksyy selkeästi edelleen kevyintä kotimaista viihdemusiikkia, julkkislaulajia ja ylikansallisia tuotteita. Halukkuus nimetä inhokkeja on kuitenkin selvästi vähentynyt, mikä ”poliittisesti korrektin” maailmassa ei liene mikään yllätys. Itse uskon, että nimilista olisi silti aivan yhtä pitkä, jos olisi mahdollista lukea ihmisten ajatuksia. Osa musiikillisista ilmiöistä onnistuu aina ärsyttämään osaa kuulijoista tavalla, jolle myöskään kirjaston valitsijat eivät ole immuuneja.

Ehkä voi siis toivoa, että sietokykymme on kasvanut. Vaikka inhotaan, ei reagoida niin henkilökohtaisesti kuin ehkä aikaisemmin tehtiin. Kirjapuolella ilmenevää avointa halua jättää jotkut nimekkeet kokoelmasta pois ei käytännössä ilmene. Myöskään ”moraalista paniikkia” ei näyttäisi juurikaan ammattikunnassa esiintyvän, vaikka osa populaarimusiikin sanoituksista on avoimesti väkivaltaa ylistävää, rasistista tai pornografista. En usko, että edes homoseksuaalien tappamiseen yllyttävien reggae-artistien levyjä on pelkästään sanoitusten takia jätetty hankkimatta.

Onko olemassa eettisesti tai ammatillisesti perusteltuja syitä torjua yksittäisiä musiikkituotteita kirjaston kokoelmasta? Puhtaasti musiikillisia perusteita tuskin kukaan nykypäivänä vakavissaan ehdottaisi, niin kirjavaksi on musiikin kenttä mennyt ja niin vaikeata on edes nimetä kaikkea tarjolla olevaa. Mutta laulumusiikin sanoitukset ja julkaisujen grafiikka voisivat ainakin teoriassa antaa perusteita todeta, ettei jollain julkaisulla ole oikeutusta kirjaston kokoelmaan.

Pääongelmana on kysymys taiteellisen ilmaisun erottaminen yhteiskunnallisesta viestinnästä. Suomessa laki kieltää kiihottamasta kansanryhmää vastaan (ja oletettavasti kiihottaminen tappamiseen esimerkiksi sukupuolisen suuntautumisen takia täyttää lain määrittelyn) ja loukkaamasta uskonnollisia tunteita. Myös eräät pornografian lajit on määritelty laittomiksi, vaikkei pornografia sinänsä ole kiellettyä. Mutta milloin asioita voi käsitellä taiteellisen ilmaisun keinoin, milloin ei, sitä ei kukaan etukäteen tiedä. Taiteilija **Ulla Karttunen** tuomittiin vuonna 2008 lapsipornon hallussapidosta ja levittämisestä, vaikka hän oli käsitellyt aihetta kriittisesti installaatiossaan *Neitsythuorakirkko*. Tuomion perusteeksi riitti internetistä hankittujen kuvien käyttäminen taideteoksessa.

Kansainvälisesti suurinta huomiota lienevät populaarimusiikissa saaneet osakseen homofobisten reggaetekstien lisäksi joidenkin hevin alalajien sanoituksissa nähty satanismin ihailu ja usein sen rinnalla muiden uskontojen rienaaminen. Suomessa ei tällaisilla perusteilla tiettävästi ole mitään oikeusjuttuja nostettu, vaikka meillä on ollut joitakin satanismiharrastukseen liittyviä muita oikeudenkäyntejä. Monien hevibändien harrastama sadistisen väkivallan ja splatter-henkisten verikekkereiden täyttämä rekvisiitta on yleensä ymmärretty teatterinomaiseksi toiminnaksi, varsinkin kun lavalla niin hurjilta näyttävät muusikot ovat usein siviilissä ihan tavallisia perheenisiä ja joskus –äitejä. Mutta kun katselee esimerkiksi valokuvaaja **Peter Besten** kuvateosta *True Norwegian Black Metal*, raja teaterin ja todellisuuden välillä tuntuu taika aika epämääräiseltä. Oheinen kuvanäytte ei ole tässä yhteydessä poikkeuksellinen vaan enemmänkin tyypillinen.

Kovin huonosti on ainakin koottua tietoa siitä, kuinka paljon moraalisesti paheksuvaa palautetta tulee kirjastojen asiakkailta musiikkikokoelmien takia. Määrärahojen ”väärästä” käyttämisestähän on valitettu aina, mutta yksittäisiin valintoihin kohdistuvat valitukset eivät ole dokumentoituneet kunnolla. Esimerkiksi noista vuoden 1988 inhokeista luultavasti aika harvan kohdalla on ollut kysymys konkreettisesti laulujen teksteistä, vaikka sellaista voi uumoilla esimerkiksi **Sleepy Sleepers** -yhtyeen tai **Nasse-sedän** kohdalla. Erilaisia tarinoita ”huolestuneista uskovaisista” kyllä liikkuu, mutta en ainakaan itse muista kohdanneeni kunnolla dokumentoitua tapausta.

Yksi kuulemani selitys sille, että musiikin sanoituksia siedetään paremmin kuin kirjallisuutta, on kieli. Kun joku laulaa englanniksi törkeyksiä, se ei vaan kuulosta samalta kuin jos ne laulettaisiin selvällä suomen kielellä (mitä tietenkin on myös tapahtunut). Tätä selitystä on tarjottu mm. Frank Zappan suurelle suosiolle Euroopassa, missä vain briteillä on luontainen mahdollisuus ymmärtää Zappan joidenkin sanoitusten ”törkyisyys” kaikessa syvyydessään. Rajuimpien homovihamielisten reggae-tekstien julkaiseminen suomen kielellä voisi ehkä ylittää jonkun kansanedustajan paniikkikynnyksen, mutta jonkun reggae-harrastajan tulisi todennäköisesti ensin tehdä ilmianto.

Tiettävästi ainoa sietokynnyksen selkeästi ylittänyt kotimainen yhtye on ollut **Shitter Limited**, jonka suorasukaiset tekstit ministeri **Helena Pesolasta** johtivat levyjen takavarikointiin, vaikka oikeusjutusta luovuttiin. Saman yhtyeen tähtäimessä olivat Pesolan lisäksi myös mm. **Harri Holkeri**, **McDonalds**, **Pertti Salolainen**, Kemiran johtaja **Yrjö Pessi**, **Iiro Viinanen** ja monet muut, mutta loppujen lopuksi mitään mittavampia seurauksia ei yhtyeelle tullut ja levy on ollut markkinoilla englanninkielisin otsikoin. Ehkä tällaiset raivoisat punk-sanoitukset eivät ole koskaan kuuluneet myöskään kirjastojen valitsijoiden kuuntelulistalle, mutta kyllä todella rankkoja tekstejä löytää myös sittemmin etabloituneiden yhtyeiden tuotannosta. Yksi karmeimmista on **CMX**-yhtyeen varhaistuotantoon kuuluva laulu *Lapsi*, jonka sanoja en halua tässä ruveta lainaamaan. Julkaisuaikanaan laulu ei herättänyt tiettävästi minkäänlaista kohua, mutta tänä päivänä tilanne voisi olla toinen.

Mitä mieltä itse olen? Minulle torjunnan kynnys kirjastossa on todella korkea. Olen kyllä jättänyt jokusen levyn kokoelmaan ottamatta täysin epävireisen laulamisen takia (kun tarkoitus on kuitenkin ollut laulaa puhtaasti, **Retuperän WBK** kelpaa mainiosti), mutta en ole koskaan kokenut muita perusteita erityisen kestäviksi. Joidenkin kaikkein väkivaltaisimpien ja yllyttävimpien tekstien kohdalla on kyllä jokusen kerran tuntunut henkilökohtaisesti vaikealta, mutta jos musiikilliset syyt ovat puoltaneet valintaa (kuten yleensä on tapahtunut), en ole muistini mukaan koskaan jättänyt mitään kokoelmasta vain tekstin rajuuden takia. Muusikon tällaisina toistuvat viestit kuitenkin todennäköisesti johtavat siihen, ettei hänen tuotantonsa ole kovin laajasti esillä. Täydellisen torjunnan ainoa vaihtoehto ei ole kattava tarjonta, välimuotojakin on olemassa.

Mielestäni inhotun ja torjutun musiikin tai siitä keskustelemisen ei pitäisi olla ammattikunnallemme tabu, vaikka se kieltämättä vaikea aihe onkin. Olemme kaikki samaan aikaan yksilöitä ja musiikkikirjastotyön ammattilaisia. Meidän on kyettävä tekemään kokoelmatyötä siten, että saamme henkilökohtaisesta osaamisesta ja tietämyksestä apua ilman makuasioihin puuttumista.

Kun meillä kuitenkin esiintyy yleisen suvaitsevaisuuden ja moniarvoisuuden rinnalla muitakin näkemyksiä, asiasta olisi hyvä puhua enemmän kuin on puhuttu. Emmehän me tiedä, minä päivänä Suomessa julkaistaan vaikkapa ”maahanmuuttokriittinen” levy, joka nostattaa valtakunnallisen mekkalan. Sellaisen ulkopuolelle ei kirjastokaan voi jättäytyä, kun täytyy joko ottaa levy kokoelmaan tai jättää se ottamatta. Kummastakin ratkaisusta joku närkästyy, ehkä myös osa ammattilaisista. Olemmeko valmiita sellaiseen keskusteluun? Minusta pitäisi olla.

Intervalli 3/2011 – Abstract in English

In his editorial ***Heikki Poroila*** compares the different attitudes to the value of music. For too many people and especially the representatives of the Big Content music is not more than a price tag. When EU recently gave EMI and other record companies 20 more years of exclusive right to exploit The Beatles and other musical oldies, it was not for the music but for the money. On the other end of the line one finds the real values of music, this time in the unbelievable healing strength of music.

The annual IAML meeting in Dublin is unfortunately covered only by two reports, in which **Ilja Vesterinen** from Helsinki City Library gives us an overview of the main content of the session and **Maaria Harviainen** from the library of Sibelius Academy reports of the activities of Music Teaching Institutions Branch.

Digital is not new in libraries, but providing easy-to-use systems for self service digitizing in Finnish public music libraries is now getting from testing phase to a normal equipment one can expect to find in any big public library. **Heikki Poroila** introduces the Vinyl Bar (Vinyylibaari) in Helsinki City library and it's equivalents in Tampere and Jyväskylä City libraries (there are others, these are just chosen examples). The need to transfer golden memories from old fashioned formats into digital is not a big surprise, but still the success has been unexpected. For public libraries this is a very suitable way to lend a helping hand, but also a useful way to circumwent the many legal barriers there are for libraries.

The new and brave Music Centre (Musiikkitalo) in the very center of Helsinki is also the new home of the library of Sibelius Academy. Chief librarian **Irmeli Koskimies** seems to be very happy with the new premises, which now gather together all library activities and collections. Although there are some images and thoughts of the staff, we strongly recommend a personal visit to the new library, while you visit Helsinki next time.

This third issue of Intervalli ends with a paper by **Heikki Poroila**, who tried to make a survey of rejected musical items in Finnish music libraries. In the end no one was willing to give any examples and the result is a solitary pondering of the subject. It is possible, that all music librarians are extremely tolerant and pluralistic. But not necessarily, time and the atmosphere just don't tempt to express your deeper feelings. But is it possible in a public library to avoid endlessly a situation, where – just to give an example – someone publishes an album full of critical songs about immigration?

The next issue of *Intervalli* will be out in December 2011

Also the well-known Finnish record shop Fuga has found a new home in Music Centre.